

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ/ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

Πιο κάτω παρουσιάζονται **σημαντικές βοηθητικές αλλά και διευκρινιστικές πληροφορίες** αναφορικά με τον προγραμματισμό, την εφαρμογή στη διδασκαλία και την αξιολόγηση των μαθητών, σύμφωνα με τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας. Είναι απαραίτητο να διαμορφωθεί κοινή αντίληψη και κοινή γλώσσα από όλους τους εμπλεκόμενους σε σχέση με βασικά θέματα που αφορούν τους δείκτες και την εφαρμογή τους.

- Οι Δείκτες Επιτυχίας αναφέρονται στον μαθητή και τα επιτεύγματά του, ενώ οι Δείκτες Επάρκειας αναφέρονται στον εκπαιδευτικό και τα διδακτέα, και καλύπτουν τα διδακτέα για όλα τα επίπεδα ετοιμότητας των μαθητών, ώστε να γίνεται διαφοροποίηση σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών.
- Οι Δείκτες περιλαμβάνουν όλα τα είδη μάθησης, δηλαδή τις πληροφορίες, έννοιες, δεξιότητες, τρόπο σκέψης και στρατηγικές, στάσεις και αξίες τις οποίες αναμένεται μέσα από την εκπαίδευση να αναπτύξει ο μαθητής, ως μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία πιστοποιούν την ανάπτυξη και τις ικανότητες του μαθητή σε κάθε τάξη και επίπεδο εκπαίδευσης. Η στροφή «από τη διδασκαλία ύλης στη διδασκαλία μαθητών» καθορίζει σήμερα την ποιοτική διδασκαλία και εκπαίδευση.

Η κάθε σχολική μονάδα θα πρέπει να φροντίσει ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί να εξοικειωθούν με την εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας στη διδασκαλία τους και συνακόλουθα να τους εντάξουν στον Προγραμματισμό τους:

1. Ως «**τις συνιστώσες ενός ελάχιστου πυρηνικού προγράμματος**» που καθορίζει τις γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις κλειδιά, τις οποίες ο μαθητής σε κάθε τάξη και στάδιο ανάπτυξής του αναμένεται να καλλιεργήσει ως προσδοκώμενα αποτελέσματα. Επομένως, θα πρέπει να επιδιώκεται:
 - Η αξιοποίηση των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας στην καθημερινή διδασκαλία, αφήνοντας πάντα περιθώριο στον εκπαιδευτικό να εμπλουτίσει τη διδασκαλία του με ό,τι άλλο θεωρεί αναγκαίο για ικανοποίηση των αναπτυξιακών- μαθησιακών αναγκών των μαθητών του.
 - Η διευκόλυνση της προετοιμασίας του μαθήματος και η χρησιμοποίηση της ύλης και του διδακτικού υλικού για την επίτευξη των Δεικτών Επιτυχίας.
 - Η επιλογή από τους αντίστοιχους Δείκτες Επάρκειας των διδακτέων που υποστηρίζουν την επίτευξη του Δείκτη Επιτυχίας, μέσω της άσκησης της παιδαγωγικής αυτονομίας του εκπαιδευτικού, η οποία του επιτρέπει να επιλέγει, να διαφοροποιεί και να εμπλουτίζει τους Δείκτες Επάρκειας ανάλογα με τους μαθητές.
2. Ως «**οδοδείκτες**» καθοδηγούν, διευκολύνουν, υποβοηθούν τον εκπαιδευτικό στον προγραμματισμό της διδασκαλίας σε επίπεδο μαθήματος, σε επίπεδο διδακτικής ενότητας ή/και σχολικού έτους και στον καθορισμό των στόχων του κάθε μαθήματος. Επομένως, θα πρέπει να επιδιώκεται:
 - Ο μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος προγραμματισμός της εφαρμογής των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας, λαμβάνοντας υπόψη την καλύτερη αξιοποίηση του διδακτικού χρόνου.
 - Η καλλιέργεια δεξιοτήτων αποτελεσματικής διαχείρισης του διδακτικού χρόνου από μέρους των εκπαιδευτικών σε επίπεδο μαθητή και σχολικής τάξης.
 - Η πραγματοποίηση συντονισμού μεταξύ των διδασκόντων σε επίπεδο προγραμματισμού.
 - Η ενεργός εμπλοκή του μαθητή σε όλα τα στάδια κατά τη διαδικασία μάθησης.
3. Ως «**εργαλεία στόχευσης**» κατά τη διδασκαλία, ώστε η διδακτική μεθοδολογία, η επιλογή των δραστηριοτήτων και η διαχείριση του χρόνου να καθίστανται αποτελεσματικές. Συνεπώς, οι Δείκτες δύναται να αποτελέσουν για τη διδασκαλία τη βάση, στην οποία θα στηριχθούν τα κριτήρια σχεδιασμού και θα επιλεγούν τόσο τα διδακτικά εργαλεία όσο και οι διδακτικές δραστηριότητες (διαφοροποίηση διδασκαλίας). Επομένως, θα πρέπει να επιδιώκεται:
 - Ο προσανατολισμός στην επίτευξη του Δείκτη Επιτυχίας.
 - Η υιοθέτηση/εφαρμογή των Δεικτών Επάρκειας, που αντιστοιχούν στον συγκεκριμένο Δείκτη Επιτυχίας.
 - Η επιλογή εργαλείων, τα οποία υποστηρίζουν, ενισχύουν ή επεκτείνουν τις ανθρώπινες γνωστικές ικανότητες, τη σκέψη, τη νόηση, τη δυνατότητα επίλυσης προβλήματος, την κριτική σκέψη, οικοδομούν τη γνώση και τις διαδικασίες κατανόησης των εννοιών και χρησιμοποιούνται ως

μεταβλητές, πάνω στις οποίες μπορούμε να επιδράσουμε, ώστε να σχεδιάσουμε και να ελέγξουμε παιδαγωγικές καταστάσεις.

- Ο σχεδιασμός διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων, ανάλογα με τις ανάγκες και τη μαθησιακή ετοιμότητα των παιδιών.
- Η επιλογή από τους μαθητές συγκεκριμένων προτεινόμενων διδακτικών δραστηριοτήτων με βάση το μαθησιακό τους προφίλ.

Σημειώνεται ότι, για την επίτευξη των πιο πάνω, θα πρέπει να επιδιωχθεί:

- Ο περιορισμός του λόγου του εκπαιδευτικού, του οποίου ο ρόλος είναι αυτός του εμψυχωτή/καθοδηγητή της μαθησιακής διαδικασίας.
- Η αύξηση του χρόνου εργασίας των μαθητών και της καλλιέργειας της αυτενέργειάς τους.
- Ο διαφοροποιημένος τρόπος οργάνωσης της τάξης: εξατομίκευση και ομαδο-συνεργατική μάθηση.
- Η εξατομικευμένη ποιοτική ανατροφοδότηση.
- Η διαφοροποιημένη κατ' οίκον εργασία.

4. Ως **«εργαλεία αποτίμησης»** του βαθμού στον οποίο οι μαθητές έχουν επιτύχει την επιδιωκόμενη μάθηση τη συγκεκριμένη στιγμή. Συνεπώς, η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων επιτυγχάνεται, κυρίως, με εργαλεία και στρατηγικές διαμορφωτικής αξιολόγησης και λιγότερο με πρακτικές τελικής αξιολόγησης, κατά την οποία οι ευκαιρίες για ανατροφοδότηση και επανάδραση περιορίζονται. Επομένως, θα πρέπει να επιδιώκεται:

- Η προαγωγή της συνεχούς διαμορφωτικής αξιολόγησης της μάθησης, αφού η βελτίωση της μάθησης είναι ο τελικός στόχος κάθε σημαντικής προσπάθειας βελτίωσης στο σχολείο.
- Η καταγραφή αυτής της πορείας μάθησης του μαθητή με διάφορους τρόπους και μέσα.
- Η παροχή εξατομικευμένης ανατροφοδότησης.
- Η αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης των μαθητών, με στόχο την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού και τη βελτίωση της διδακτικής του/της πρακτικής.
- Η περιγραφική ενημέρωση των γονέων του μαθητή και του ίδιου του μαθητή για συγκεκριμένες ανάγκες σε κάθε μάθημα.

Β.ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ/ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ – ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο προγραμματισμός αναφέρεται σε θέματα και δείκτες, και όχι σε κεφάλαια και σελίδες (ύλη). Στηρίζεται στις πιο κάτω βασικές ερωτήσεις που πρέπει να απαντά ο εκπαιδευτικός:

1. Ποιος είναι ο σκοπός του σημερινού μαθήματος;
2. Τι πρέπει να διδάξω για να επιτύχουν οι μαθητές τον σκοπό του μαθήματος;
3. Τι θα έπρεπε οι μαθητές να γνωρίζουν από προηγούμενα μαθήματα για να μπορούν να μάθουν σήμερα;
4. Με ποιες διαδικασίες, δραστηριότητες και μέθοδους θα πρέπει να εργαστούν οι μαθητές για να επιτύχουν τον σκοπό του μαθήματος;
5. Πώς υποστηρίζω τη μάθηση των πιο προικισμένων μαθητών;

Επίσης, θα πρέπει ο εκπαιδευτικός να έχει υπόψη τα εξής:

- Αναμένεται το υλικό να χρησιμοποιείται για να επιτευχθεί ο Δείκτης Επιτυχίας είτε σε ένα είτε σε περισσότερα μαθήματα.
- Τα αντίστοιχα διδακτέα **«δοκιμάζονται»**, είναι προτάσεις για διευκόλυνση του εκπαιδευτικού, ο οποίος μπορεί να συμπληρώσει, να περιορίσει, να τροποποιήσει, να μετασχηματίσει, να κρίνει ότι τα αναμενόμενα αποτελέσματα μπορεί να τα επιτύχει αλλάζοντας τα αντίστοιχα διδακτέα.

Β.1.ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

1.Σημαντικά στοιχεία που πρέπει να έχουν υπόψη τους οι εκπαιδευτικοί

- Όλοι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μελετήσουν το ΑΠ και τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας των αντικειμένων που διδάσκουν, για να γνωρίζουν τι θα διδάξουν και πού αναμένεται να φθάσουν οι μαθητές/τριες τους.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να διατυπώνουν και στόχους, αν το θεωρούν χρήσιμο, στον σχεδιασμό των μαθημάτων (ήδη σε κάποια αντικείμενα γίνεται αυτό, π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στα Μαθηματικά πολύ βοηθητικό για τον καθορισμό των στόχων του μαθήματος είναι ο Οδηγός Εκπαιδευτικού κάθε ενότητας.
- Είναι σημαντικό κάθε εκπαιδευτικός να έχει μια συνολική εικόνα για τα μαθήματα που διδάσκει και να προβαίνει σε μακροπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό. Είναι, όμως, εξίσου σημαντικό, να γνωρίζει τι κάνει και γιατί το κάνει, μέσα στο 40λεπτο μάθημα, το οποίο πρέπει να είναι συνδεδεμένο με τη συνολικότερη εικόνα του τι επιδιώκει να πετύχει.
- Η διδασκαλία πρέπει να οργανώνεται με βάση το διδακτικό μοντέλο που προτείνεται στο ΑΠ κάθε αντικειμένου. Είναι σημαντικό να υπάρχουν κοινά στοιχεία στα διδακτικά μοντέλα που προτείνονται για τα διάφορα αντικείμενα.

2.Καθορισμός του σκοπού της ενότητας και του σκοπού του μαθήματος (ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΚΤΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Γίνεται με την απάντηση σε δύο βασικά ερωτήματα:

- Καθορισμός του σκοπού της ενότητας: «Τι θα πρέπει να μάθουν ΟΛΟΙ οι μαθητές από την ενότητα;»
- Καθορισμός του σκοπού του μαθήματος: «Τι θα πρέπει να μάθουν ΟΛΟΙ οι μαθητές από το συγκεκριμένο μάθημα της ενότητας;»

Η απάντηση στα πιο πάνω ερωτήματα οδηγεί στην επιλογή του ΔΕΙΚΤΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ της ενότητας και του μαθήματος.

3.Καθορισμός των πυρηνικών γνώσεων και των προαπαιτούμενων γνώσεων (ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ)

Γίνεται με την απάντηση σε δύο ερωτήματα:

- Καθορισμός πυρηνικών γνώσεων: Τι πρέπει να διδάξω για να πετύχω τον δείκτη επιτυχίας (επιλογή δεικτών επάρκειας- διδακτέα);
- Καθορισμός προαπαιτούμενων γνώσεων: Τι θα έπρεπε να γνωρίζουν ήδη μαθητές;

4.Δεκαπενθήμερος ή/και εβδομαδιαίος προγραμματισμός και καταγραφή των Δεικτών Επιτυχίας/Δεικτών Επάρκειας

Κατά την ετοιμασία του πιο πάνω προγραμματισμού ο εκπαιδευτικός είναι σημαντικό να λαμβάνει υπόψη δύο βασικές προϋποθέσεις:

- Περιεχόμενο προγραμματισμού: Η καταγραφή των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας ανά γνωστικό αντικείμενο στον προγραμματισμό υποβοηθά και προσανατολίζει τον εκπαιδευτικό στην εφαρμογή των Δεικτών στη διδασκαλία και την αξιολόγηση. Επίσης, η καταγραφή των Δεικτών στον προγραμματισμό παρέχει στους διευθυντές των σχολείων ένα πολύ χρήσιμο μέσο παρακολούθησης της εξελικτικής πορείας της διδασκαλίας ανά τάξη και ανά γνωστικό αντικείμενο.
- Μορφή προγραμματισμού: Στο πλαίσιο της παιδαγωγικής αυτονομίας του κάθε εκπαιδευτικού, αυτός έχει την ευχέρεια να επιλέγει ο ίδιος τη μορφή καταγραφής των Δεικτών στον προγραμματισμό του, έτσι ώστε να τον εξυπηρετεί πρακτικά στην εργασία του. Δηλαδή, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και φέτος ο ίδιος ο εκπαιδευτικός αποφασίζει για την μορφή που μπορεί να έχει ο δεκαπενθήμερος ή/και εβδομαδιαίος προγραμματισμός του.

5.Ημερήσιος προγραμματισμός, Δείκτες Επιτυχίας/Δείκτες Επάρκειας και Στόχοι μαθήματος

Ο ημερήσιος προγραμματισμός που γίνεται από τον κάθε εκπαιδευτικό, με τρόπο που ο ίδιος αποφασίζει, ώστε να τον εξυπηρετεί και να τον διευκολύνει :

- Θα πρέπει να επιδιώκεται να λαμβάνει υπόψη τις δύο σημαντικές προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω σε σχέση με τον δεκαπενθήμερο ή/και εβδομαδιαίο προγραμματισμό.
- Ο εκπαιδευτικός, εφόσον το κρίνει απαραίτητο και βοηθητικό για τη διευκόλυνση της μαθησιακής διαδικασίας, έχει την ευχέρεια να διατυπώνει διδακτικούς στόχους, οι οποίοι προκύπτουν από τους Δείκτες Επάρκειας του αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου.

Επομένως, κατά τον ημερήσιο, προσωπικό του προγραμματισμό κάθε εκπαιδευτικός μπορεί, εφόσον τον εξυπηρετεί, να αξιοποιεί:

- τον Δείκτη Επιτυχίας που αφορά το συγκεκριμένο μάθημα ή και τη συγκεκριμένη ενότητα. Εναλλακτικά ο Δείκτης Επιτυχίας μπορεί να έχει τη μορφή του γενικού σκοπού του μαθήματος/ της ενότητας.
- τους Δείκτες Επάρκειας που αφορούν το συγκεκριμένο μάθημα. Εναλλακτικά μπορούν οι Δείκτες Επάρκειας να έχουν τη μορφή των ειδικών στόχων του μαθήματος. Επίσης, ο εκπαιδευτικός, όταν χρειάζεται, μπορεί να θέτει και τους δικούς του διδακτικούς στόχους.

Είναι σημαντικό να τονιστεί σε αυτό το σημείο ότι δεν πρέπει η διαδικασία του καθορισμού του Δείκτη Επιτυχίας ή/και του Γενικού Σκοπού του μαθήματος καθώς και των Δεικτών Επάρκειας/Ειδικών Στόχων του μαθήματος να αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία καταγραφής ενός μεγάλου καταλόγου Δεικτών Επάρκειας ή Στόχων. Επομένως, πρέπει να επιλέγεται ένας μικρός αριθμός Δεικτών Επάρκειας ή Στόχων, οι οποίοι να αφορούν άμεσα το συγκεκριμένο μάθημα.

Πιο κάτω, δίνεται ένα ενδεικτικό παράδειγμα καθορισμού του γενικού σκοπού (που προκύπτει από τον σχετικό δείκτη επιτυχίας) και των στόχων (που προκύπτουν από τους σχετικούς δείκτες επάρκειας του μαθήματος).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

Θέμα: Υγιεινή διατροφή

Δείκτης Επιτυχίας (Σκοπός Ενότητας):

Ερώτημα: «Τι θα πρέπει να μάθουν ΟΛΟΙ οι μαθητές από την ενότητα;»

- Να μπορεί ο μαθητής να αναπτύσσει πρόγραμμα και να ακολουθεί υγιεινή διατροφή.

Δείκτες Επάρκειας (Στόχοι μαθήματος):

Ερώτημα: «Τι διδάσκω για να επιτύχει ο μαθητής τον σκοπό του μαθήματος;»

- Τι σημαίνει υγιεινή διατροφή (έννοια);
- Ποια είναι η σχέση πρόσληψης – κατανάλωσης τροφής και ποιοι είναι παράγοντες που την επηρεάζουν (πληροφορίες- δεξιότητες)
- Ποιες είναι οι ημερήσιες διατροφικές ανάγκες (πληροφορίες);
- Με ποια είδη τροφών μπορεί να τις καλύψει ο άνθρωπος (πληροφορίες);
- Ποια είναι τα αποτελέσματα της υγιεινής διατροφής στην αυτοεικόνα, υγεία και επίτευξη προσωπικών στόχων (στάση);

Β.2.ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

1.Σημαντικά στοιχεία που πρέπει να έχουν υπόψη τους οι εκπαιδευτικοί

- Η μεθοδολογία (πώς θα τα διδάξω), πρέπει να επιλέγεται με βάση το διδακτικό μοντέλο και τη μεθοδολογία που εισηγείται το ΑΠ του κάθε μαθήματος και εμπλουτίζεται βάση της παιδαγωγικής αυτονομίας και της δημιουργικότητας του εκπαιδευτικού.
- Επιλέγουμε και αναπτύσσουμε δραστηριότητες, γιατί έχουμε συναίσθηση του τι θέλουμε να επιτύχουμε είτε μέσω των δεικτών (πυρηνικού προγράμματος) είτε μέσω νέων επιδιώξεων.
- Είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται πολλαπλοί τρόποι οργάνωσης της τάξης.
- Οι δείκτες προωθούν τη διαφοροποίηση και την εξατομίκευση, εφόσον ο εκπαιδευτικός μπορεί να διαγνώσει τις ελλείψεις κάθε μαθητή και να τον βοηθήσει να προχωρήσει.
- Η ιεράρχηση των δεικτών βοηθά τον εκπαιδευτικό να διαφοροποιεί πιο εύκολα την εργασία του στην τάξη.

2.Επιλογή μεθόδων και δραστηριοτήτων

Η μεθοδολογία (πώς θα διδάξω) θεμελιώνεται στην παιδαγωγική αυτονομία του εκπαιδευτικού και στη δημιουργικότητά του. Πρέπει να επιδιώκεται η επιλογή μεθόδων που να προάγουν την επίτευξη των στόχων του μαθήματος. Επομένως, πρέπει να γίνεται προσπάθεια σύνδεσης των προαπαιτούμενων γνώσεων και των νέων γνώσεων (δεικτών επάρκειας) μέσω της χρήσης μεθόδων ενεργητικής μάθησης, διερεύνησης και επαγωγικές διαδικασίες. Επιλέγουμε και αναπτύσσουμε δραστηριότητες, γιατί έχουμε συναίσθηση του τι θέλουμε να επιτύχουμε είτε μέσω των δεικτών = πυρηνικού προγράμματος, είτε μέσω νέων επιδιώξεων.

3.Επιλογή τρόπου οργάνωσης της τάξης

Ανάλογα με τον σκοπό και τους στόχους του μαθήματος γίνεται και η επιλογή του τρόπου οργάνωσης της τάξης:

- Εξατομικευμένα
- Συνεταιριστικά
- Συνεργατικά
- Ολομέλεια
- Διαφοροποίηση

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας. Η διαφοροποίηση διδασκαλίας και μάθησης σε τάξεις μεικτής ετοιμότητας είναι σήμερα το φιλοσοφικό, κοινωνιολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο οικοδόμησης γνώσης, το οποίο στηρίζεται στην παραδοχή ότι οι μαθητές που ηλικιακά φοιτούν στην ίδια τάξη δεν έχουν τις ίδιες μαθησιακές ανάγκες, ούτε και το ίδιο ιστορικό εκπαίδευσης, εντός και εκτός σχολείου, και, επομένως, η διδασκαλία σε αδιαφοροποίητο σύνολο είναι ουτοπική και αναποτελεσματική.

4.Υποστηρικτικό υλικό

- Οι δείκτες πρέπει να καθοδηγούν τους εκπαιδευτικούς στην επιλογή του καταλληλότερου διδακτικού υλικού.
- Το υλικό αναμένεται να χρησιμοποιείται για να επιτευχθεί ο Δείκτης Επιτυχίας είτε σε ένα είτε σε περισσότερα μαθήματα.
- Υποστηρικτικό υλικό μπορεί να αποτελέσουν τα διδακτικά εγχειρίδια, τα φύλλα εργασίας, οι οδηγοί εκπαιδευτικού, τα ποικίλα διδακτικά μέσα και υλικά και τα λογισμικά όπως, επίσης, και οι ίδιοι οι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί στο κάθε σχολείο, μέσω ανταλλαγής εμπειριών, δεξιοτήτων και γνώσεων.
- Γίνεται προσπάθεια για την ανάπτυξη μιας τράπεζας υλικού, από την οποία ο εκπαιδευτικός να μπορεί να επιλέγει υλικό Είναι σημαντική η επιλογή υλικού από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό.

Β.3.ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η διάγνωση των διαφορετικών αναγκών και του σημείου εκπαιδευτικής ανάπτυξης του κάθε μαθητή διευκολύνεται και υλοποιείται με αναφορά στους Δείκτες Επιτυχίας. Η υποστήριξη της ανάπτυξης και της ικανοποίησης των διαγνωσμένων αναγκών διευκολύνεται και υλοποιείται με αναφορά στους Δείκτες Επάρκειας. Οι δείκτες παρέχουν μια γερή βάση που δίνει προσανατολισμό στον εκπαιδευτικό για την αξιολόγηση. Αφορούν τα μαθησιακά αποτελέσματα (τι έχει επιτύχει και τι δεν έχει επιτύχει ο κάθε μαθητής). Η αξιολόγηση πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα και με τις ιδιαιτερότητες του κάθε μαθήματος. Μετά τη διάγνωση των ελλείψεων των μαθητών με βάση τους Δείκτες, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να προχωρήσουν σε διαφοροποίηση της διδασκαλίας και εξατομίκευση με σκοπό τη βελτίωση του κάθε μαθητή ξεχωριστά. Η διαφοροποίηση μπορεί να αφορά και την κατ'οίκον εργασία του μαθητή. Η αξιολόγηση μπορεί να αφορά:

- Διαμορφωτική αξιολόγηση: Στα Αναλυτικά Προγράμματα των διάφορων γνωστικών αντικειμένων δίνεται έμφαση στη διαμορφωτική αξιολόγηση. Πρέπει να χρησιμοποιείται ποικιλία εργαλείων και εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης.
- Διαγνωστικά δοκίμια αξιολόγησης: Εφόσον οι Δείκτες Επιτυχίας αφορούν τα μαθησιακά αποτελέσματα (τι έχει επιτύχει και τι δεν έχει επιτύχει ο κάθε μαθητής, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να χρησιμοποιούν τα διαγνωστικά δοκίμια, όταν χρειάζεται να γνωρίζουν αν οι μαθητές έχουν επιτύχει ένα μαθησιακό αποτέλεσμα (δείκτη επιτυχίας). Τα διαγνωστικά δοκίμια επιτρέπουν στον εκπαιδευτικό να διαγνώσει διαφορές, να επανέλθει και να ενισχύσει τα αποτελέσματα.